Константин Иванов, координатор за България на природозащитната организация WWF

Замисляте ли се как във вашия офис или предприятие обръщате внимание на околната среда и предприемате ли целенасочени дейности, за да можете реално да допринесете за едно по-чисто общество. С колко сте намалили използването на хартия, например или сменихте ли вече енергоспестяващи крушки, или изключвате ли цялата техника след работа...Сигурна съм, че бихте могли да дадете достатъчно стимулиращи примери от ваша практика.

В нашия офис най-малкото което правим, е да използваме минимално хартия в краен случай, а когато се налага работно да я използваме, да печатаме и от двете и страни. Разбира се, събира се и ненужна хартия, само че се оказва, че няма къде да я оставим, защото около нас няма контейнери за разделно събиране, а и пункт за вторични суровини няма. Разчитаме, че "някой" ще я вземе... На тема околна среда разговаряхме с Константин Иванов, координатор за България на природозащитната организация WWF Дунавско–Карпатска програма България .

Г-н Иванов, в каква степен България обръща внимание на опазването на околната среда(ОС)?

- На опазването на природата се обръща внимание, когато има адекватно

законодателство, което се спазва. България като цяло е хармонизирала своето законодателство за опазване на околната среда с европейското. Това е добре. Спазването на законите обаче, е друга тема. Ако погледнем проучванията на общественото мнение, незаконните сечи в горите и презастрояването, особено неразрешеното, на планините и Черноморието са сред най-големите проблеми за опазването на природата за българина, следвани от управлението на отпадъците.

Как всяка фирма може да допринесе за намаляване на отпадъците и опазването на ОС?

- Ако една фирма иска да се промени, добре е да се консултира с експерти, които могат да й препоръчат как да намали отпадъците, какво и как да рециклира, как да намали потреблението на хартия и други офисни консумативи, какви нови технологии да въведе в производството. Вариантите са най-различни, защото и фирмите са различни – големи и малки, от сферата на услугите или производството.

Смятате ли, че трябва да има изградена система от бонуси за фирмите, които използват примерно по-малко хартия или други консумативи?

- Не е необходима специална система от бонуси, защото всяка фирма, която потребява по-малко ресурси, има и по-малки разходи. А това автоматично е бонус. Трябва обаче да се направи повече за т.нар. „зелени" обществени поръчки, когато държавните институции купуват рециклирана хартия или пък такава от сертифицирани гори, когато купуват автомобили с по-нисък разход на гориво или по-ниски емисии и т.н.

Какво представляват екосистемните услуги и кой и как може да се възползва от тях?

- Екосистемите подпомагат живота на растенията и животните, поддържайки равновесието в природата. Когато функционират добре, те носят и множество ползи за хората. Тези ползи са както материални - осигуряване на основни стоки като храни и горива, така и духовни - като привлекателните пейзажи, на които всички се наслаждаваме. Плащанията за екосистемни услуги са най-различни мерки. С тях ползвателите на услуги от околната среда възнаграждават със субсидии или пазарни плащания стопаните, чиито земи осигуряват например опазване на речните басейни и горите, отвеждане на въглерода или съхраняване красотата на пейзажа. Ако притежаваш хотел в планината, ти ще предпочетеш собственикът на гората наоколо да не я сече, защото това ще изгони клиентите ти. Ако си застрахователна компания, ще предпочетеш да има функциониращи влажни зони, които да поемат допълнителните количества при наводнение, вместо селата след тях да се окажат под вода и да се налага да изплащаш компенсации.

Има ли в България компании, които определено замърсяват околната среда?

- На практика всеки замърсява околната среда. В момента, в който се качим на автомобилите си или пуснем пералнята, в природата отиват вещества, които я замърсяват. Тук идва мястото на отговорното потребление, защото всеки чрез избора си на стоки и услуги може да повлияе на околната среда. Например няма нужда да пътуваш за работа сам в колата и да стоиш в задръстване, когато може да качиш трима колеги от квартала и да облекчиш трафика и да спестиш време. Или пък да използваш градски транспорт. Възможностите са много. А най-замърсяващите фирми, които не спазват законите, рано или късно са принуждавани да го направят. Европейското членство на България също помага много за това.

От друга страна – какво е отношението на бизнеса към екологията като цяло?

- По принцип фирми променят гледната си точка към околната среда или защото трябва да спазват ново законодателство, или защото това може да им донесе по-ниски разходи и по-добри приходи, или защото собственикът им има идеални цели.

Какво представлява Дунавско–Карпатска програма България?

- WWF е международна природозащитна организация, която работи в над 100 държави по света. В България е представена чрез Дунавско-Карпатската програма, която действа още в Австрия, Румъния, Украйна и Сърбия. Идеята е да се опазват долното течение на река Дунав и Карпатите, които по стечение на обстоятелствата са сред малкото добре запазени места в региона. В България за WWF работят около 15 души, включително на места като природните паркове Русенски Лом и Персина (около Белене).

Смятате ли, че имаме трайно унищожени природни части на България и какво следва от това?

- Някои части от Национален парк Пирин и Черноморското крайбрежие например са трайно унищожени. Когато изсечеш иглолистна гора на 120 години, за да я застроиш, очевидно това е трайна загуба. Според закона, ако това е станало умишлено и без разрешение, мястото трябва да бъде рекултивирано. Разбира се, ще мине много време, преди то да върне предишния си облик, но все пак е нещо.Районите около някои промишлени предприятия също са замърсени за години напред.

Защо в България няма достатъчно контейнери за разделно събиране на отпадъци?

- За това трябва да попитате организациите за оползотворяване на опаковки, които държат тези контейнери. В известна степет е въпрос на късмет. В моя квартал има достатъчно.

Защо всички еко организации и сдружения остро реагират на всеки проект за изграждане на съоражения или сгради в приподни региони и обикновено няма слушаемост от страна на отговорните органите?

- Природозащитните организации реагират най-остро на проекти за изграждане на сгради и съоръжения в защитената природа на България. Едва 5% от територията на страна е покрита от резервати, национални и природни паркове и защитени местности. Там има и най-сериозни ограничения. Това очевидно е най-запазената българска природа и би било глупаво да я застроим. Дори и да вземем европейската екологична мрежа Натура 2000, която покрива около една трета от страната, но с доста по-малки ограничения, въпреки това остават свободни 2/3 от България. Ако се спазваха законите и не се следваше максимата „Така съм решил, така ще го направя, каквото и да ми струва", екопротестите щяха да са много по-малко. А отговорните органи, които не слушат, рано или късно престават да бъдат отговорни органи.